

ΚΕΦ. Β΄.

Κακῶς γράφεται ἄγνωμον, ἀρτοπῶλις, ἀνθοπῶλις καὶ Ὁρεστεία. Ἡ ἐρῆθῆ γραφή εἶνε ἄγνωμον, ἀρτόπωλις, ἀνθόπωλις καὶ Ὁρέστεια.

§ 1.

Τὸ ἄγνωμον, ὅπερ μεταχειρίζεται ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀγελαίων καὶ ἐν τῇ μεταφράσει τῆς Ἱστορίας τοῦ Μενδελσῶνος Βαρθόλδουος γράφων (Τόμ. Α΄, σελ. 548) «πρὸς τὸ ἄγνωμον ἔργον τοῦ κυβερνᾶν»¹, ἔχει πλημμελῶς. Ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐτονίζετο ἄγνωμον, ὡς σύγγνωμον ἢ ξύγγνωμον, μεγαλόγνωμον, ὁμόγνωμον, ἀνεπίγνωμον. Θωμ. Μάγ. σελ. 160 «Εὐγνωμον μὴ λέγε, ὡς εὐδαιμον, ἀλλ' εὐγνωμον ἄγνωμον δὲ καὶ σύγγνωμον. Λουκιανὸς ἐν τῷ δις κατηγορούμενος: ἄγνωμον γὰρ ἐπ' ἐμὲ τὴν ἐμὴν μάχαιραν ἀκονᾶν. Θουκυδίδης: ξύγγνωμον δ' ἐστὶ τὸ ἀκούσιον. Εὐγνωμον δὲ ἀνθρώπιον ὁ αὐτός φησιν». Ἀλλὰ τὸ εὐγνωμον ἀνθρώπιον (ἢ ἀνθρώπειον) καὶ ἀπλῶς τὸ οὐδέτερον τοῦ εὐγνώμων οὐδαμοῦ τῆς συγγραφῆς τοῦ Θουκυδίδου εὐρίσκεται. Μεγάλως δ' ὁ Μάγιστρος σφάλλεται νομίζων ὅτι οὐχὶ εὐγνωμον ἀλλ' εὐγνωμον ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἐλέγετο. Παρ' Ἀρκαδίῳ π. Τόν. σελ. 118 ἀναγινώσκειται «Τῶν εἰς ΩΝ βαρυτόνων τὰ οὐδέτερα ὁμο-

Ἐλπίζομεν δ' ὅτι καὶ αὐτῶν τῶν χαύνων καὶ ἀναλγήτων Γραικύλων πολλοὶ θάναντήψωσι μετὰ τινα χρόνον ἐκ τοῦ βαθέος ληθάργου καὶ τὰς παντοδαπὰς σκευωρίας καὶ κακοτεχνίας τῶν γοτήτων καὶ φαρμακείων συνιδόντες μεγάλως μὲν θὰ δυσφορήσωσι καὶ περιπαθῶς θὰ σχετλιάσωσι, σφοδρῶς δ' αὐτοὺς μισήσαντες πόρρωθεν τοῦ λοιποῦ θὰ ἐκτρέπωνται ὡς δυσάντητα καὶ ἀποτρόπαια θεάματα ἢ ἐπάρματα καὶ ἐξάγιστα ἀνδράποδα.

¹ Γραπτέον κυβερνᾶν. Ἡ μεθ' ὑπογεγραμμένου Ι γραφή τῶν εἰς ΑΝ καὶ ΗΝ ἀπαρεμφάτων ἀποδείκνυται ἀσύστατος καὶ ἀπόβλητος.

τῶν οὐσι ταῖς κλητικαῖς τῶν ἀρσενικῶν· ὁ σώφρων ὡ σῶφρον καὶ τὸ σῶφρον· ὁ ἀγνώμων, ὡ ἀγνώμων καὶ τὸ ἀγνώμων». Ἡ ὀρθὴ δ' ἔμως γραφὴ ἀναμφηρίστως εἶνε «ὡ ἀγνώμων καὶ τὸ ἀγνώμων»¹. Οὐδεμιᾶς πίστεως ἄξις φαίνεται ὁ ἐν Βαχμ. Ἀνεκδ. Τόμ. Β', σελ. 372, 1 παραγγέλλων «Τὸ εὐδαιμον ἐρεῖς, τὸ ἀγνώμων δέ». Τὸ ἀγνώμων ἀπαντᾷ παρὰ Πινδάρῳ ἐν τῷ γνωστῷ «ἀγνώμων δὲ τὸ μὴ προμαθεῖν», παρὰ Δημοσθένει καὶ παρ' οὐκ ὀλίγοις τῶν μεταγενεστέρων². Τὸ σύγγνωμον ἢ ξύγγνωμον κεῖται παρὰ Θουκυδίδῃ, παρὰ Πλάτωνι καὶ παρ' ἄλλοις³. Κατὰ μίμησιν δὲ τοῦ Θουκυδίδου εἰπόντος «ξύγγνωμον δ' ἐστὶ τὸ ἀκούσιον» ἔγραψε καὶ ὁ Ἀλικαρνασσεὺς Διονύσιος Ῥωμ. Ἄρχ. Α', 58 «ἅπαν δὲ σύγγνωμον τὸ ἀκούσιον». Τὸ δὲ οὐδέτερον τοῦ εὐγνώμων φέρεται παρὰ Πλουτάρχῳ, Ἀρριανῷ, Δίωνι Χρυσόστομῳ, Ἰωσήπῳ, Διοδώρῳ καὶ λοιποῖς⁴. Τὸ μεγαλόγνωμον εἶπεν ὁ Φιλόστρατος ἐν Βίοις Σοφιστῶν «τὸ δὲ μεγαλόγνωμον τοῦτο καὶ φρονηματώδες» (Α',

1 Πρβ. Γοιτλίγγιον π. Τόν. σελ. 330 καὶ Κυνηῆρον Διεξοδ. Γραμματ. Τόμ. Α', σελ. 376 ἐκδ. 6'.

2 Δημοσθ. σελ. 4262, 16. Ἀριστείδ. Τόμ. Α', σελ. 633. σελ. 703. Τόμ. Β', σελ. 288. σελ. 327. Δί. Χρυσόστ. Τόμ. Β', σελ. 438, 28 Δινδ. Ἀρριαν. Ἐπικτ. Διατρ. Α', ια', 24. Μάρκ. Ἄντων. ΙΑ', 48. Εὐσέβ. Προπαρ. Εὐαγγ. Ι', ια', 2, κλπ.

3 Θουκυδ. Γ', 40. Δ', 98. Πλάτ. Νόμ. 5', σ. 757, δ'. Δέξιππ. Ἀποσπ. ἐκ τῶν Σκυθικῶν (Ἀποσπ. Ἰστ. Ἑλλ. Καρ. Μυλλ. Τόμ. Γ', σελ. 677), κλπ.

4 Πλούτ. Ἠθικ. σελ. 512, 14. σελ. 657, 32 Διδ. Ἀλκιβ. καὶ Κοριοιολ. Συγκρ. Δ', 5. Ἀρριαν. Ἐπικτ. Διατρ. Γ', κ', 44. Δ', ε', 14. Δί. Χρυσ. Τόμ. Β', σελ. 453, 14. Ἰώσηπ. Ἰουδ. Πολ. Δ', δ', 3 (ἀλλὰ κ. Ἀπίων. Α', 23 εὐγνώμων κατὰ τε τὴν Διδώτειον καὶ τὴν Τεῦβνῆρειον ἐκδοσιν). Ἀριστείδ. Τόμ. Β', σελ. 405. 504. Διόδ. Σικ. ΙΓ', κγ', 2. Ὠριγέν. Τόμ. ΙΗ', σελ. 278. Τόμ. ΙΘ', σελ. 59. 348. Τόμ. ΚΑ', σελ. 374. (Πρβ. καὶ Τόμ. ΚΕ', σελ. 346). Ἀψίν. παρὰ Σπεγγ. Τόμ. Α', σελ. 404, κλπ.

κέ', 11) καὶ ἐν Ἐπιστολαῖς «τὸ μεγαλόγνωμον καὶ τὴν ὀφρὸν παρ' αὐτῶν κεκτημένοι» (ΟΓ', 2), τὸ δ' ἀνεπίγνωμον ὁ Πορφύριος ἐν τῷ περὶ Ἄποχ. Ἐμφύχων «φύσει γὰρ ἀνεπίγνωμον τοῦ ἀπόντος τὸ ἄλογον» (Α', 45), τὸ δ' ὁμόγνωμον ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀρέθας ἐν τοῖς περὶ Δίωνος «τὸ γὰρ ὁμόγνωμον καὶ ἰσότιμον κτέ.» (Δί. Χρυσ. Δινδοροφ. Τόμ. Β', σελ. 363, 26).

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προπαροξύνονται τὰ οὐδέτερα τῶν ἐπιθέτων ἀσχήμων, εὐσχήμων, φιλειδήμων, φιλεγκλήμων, φιλοθεάμων, φιλοικτίρων, φιλαπέχθῆμων, ἀπράγμων, μεγαλοπράγμων, πολυπράγμων, ἀπολυπράγμων, φιλοπράγμων, παγκαταπύγων, ἀμφώδων, ἀτεράμων, οἷον ἄσχημον, εὐσχημον, φιλείδημον, φιλέγκλημον, φιλοθέαμον, φιλοϊκτιρμον, φιλαπέχθημον, ἄπραγμον, μεγαλόπραγμον, πολύπραγμον, ἀπολύπραγμον, φιλόπραγμον, παγκατάπυγον, ἄμφωδον, ἀτέραμον.

Πλάτ. Νόμ. Ζ', σ. 797, 6' «κεῖσθαι τὸ π' εὐσχημον καὶ ἄσχημον», κτλ.¹ Σπράβ. Α', 6', 29 «καὶ τὸ φιλείδημον τοῦ ποιητοῦ καὶ τὸ φιλέκδημον». Γ', 8', 19 «ἐξ ἑαυτῶν δ' οὐ πολὺ μὲν προσφέρονται τὸ φιλείδημον»². Πολύβ. σελ. 813, 23 Οὐλσχ. «τὸ δὲ Τιμαίου φιλεπίτιμον καὶ φιλέγκλημον οὐδεὶς δὲν ἀποδέξαιτο». Ὠριγέν. Τόμ. Γ', σελ. 87 «ἐμφαίνεται οὕτως τὸ φιλέγκλημον». Πλούταρχ. Ἠθικ. σελ. 818, 30 «τὸ φύσει φιλοθέαμον ἐν ἐκάστῳ καὶ φιλόσοφον τῆς ψυχῆς». σελ. 859, 2 «τὸ φιλήκοον καὶ φιλοθέαμον». Περικλ. Α', 2 «ἐπεὶ φιλομαθές τι κέκτηται καὶ φιλοθέαμον ἡμῶν ἢ ψυχὴ φύσει». Αἴλιαν. Ποικ. Ἱστορ. Α', 30 «τὸ

¹ Περὶ τοῦ τύπου ἄσχημος, εὐσχημος (εὐσχήμως), μεγαλόσχημος, μικρόσχημος, πολύσχημος, μονόσχημος, ἑτερόσχημος, ὁμοιόσχημος, ἀλλοιόσχημος, κακόσχημος, καινόσχημος, πάνσχημος, τοιούτοσχημος, κτλ. θὰ διαλάβωμεν ἐν ἄλλῳ τόπῳ.

² Ἴδ. Μενέκιον Vindie. Strab. σελ. 134. Πρὸς. καὶ σελ. 242.

φιλοκίριμον ὑπερφιλήσας». Πλούτ. Ἠθικ. σελ. 1175, 5 «πρὸς τὸ φιλόκτιριμον καὶ φιλοκίριμον». Ἄλλ' ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν σχολίοις σελ. 319, 7 Δινδ. γράφεται «καὶ ἄλλως δὲ φιλοκίριμον τὸ θῆλυ». Ψευδοδημοσθ. Προουμ. ΛΣ', σελ. 1445 «εἰ δὲ μὴ φιλαπέχθημον ἦν». Ἄλλ' ἐν τοῖς Ἠθικοῖς τοῦ Πλουτάρχου ἀναγινώσκεται σελ. 337, 21 «ἐπίφθονόν ἐστι καὶ φιλαπεχθῆμον» καὶ σελ. 1346, 3 «φιλαπεχθῆμον γάρ». Θουκυδ. Β', 63 «τὸ γὰρ ἄπραγμον οὐ σώζεται μὴ μετὰ τοῦ δραστηρίου τεταγμένον». Φιλόστρ. Ἐπιστ. ΚΒ' «μαρτύριον τὸ ἄπραγμον ἡγούμενος». Σχολ. Λουκιαν. σελ. 196 Ἰακβ. «διὰ δὲ τὸ μεγαλόπραγμον καὶ περίεργον». Δίων Κάσσ. ΕΘ', ε', 1 «τό τε περίεργον καὶ τὸ πολύπραγμον». Πλούτ. Ἠθικ. σελ. 627, 32 «καίτοι σωτήριόν ἐστι τῆς τέχνης ταύτης τὸ πολύπραγμον». σελ. 630, 24 «οὕτω τὸ πολύπραγμον τοῦ φιλομαθοῦς κτέ.». σελ. 631, 26 «τὸ πολύπραγμον ἀποστρέψας βίᾳ». σελ. 632, 43 «τρέφων τὸ πολύπραγμον». Ἄλλὰ σελ. 74, 4 «τὸ πολυπράγμον καὶ διάβολον καὶ κακότηδες»¹. Μάρκ. Ἄντων. Α', 5 (σελ. 1 Διδ.) «καὶ τὸ ἀπολύπραγμον». Πλούτ. Ἠθικ. σελ. 624, 11 «τὸ φιλοπευθές τοῦτο καὶ φιλοπράγμον» (Γραπτέον φιλόπραγμον). Ἄριστοφ. Λυσιστρ. 137 «ὦ παγκατάπυγον θῆμέτερον ἅπαν γένος»². Καὶ ἐν Σφηξίν ἔγραψεν ὁ Δινδόρφιος «ὅταν εἰσελθὼν μειράκιόν σοι κατάπυγον, κτέ.» (στίχ. 687) ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀντιγράφοις καταπῦγον³. Ἄριστοτέλ. Τόμ. Γ', σελ. 19, 50 Διδ. «ἔστι δὲ δίχαλον καὶ οὐκ ἄμφωδον». Ἄλλὰ σελ. 32, 42 «εὐθυέντερον δ' οὐθέν ἐστι μὴ ἀμφώδον» ἐκ τοῦ ἀμφώδους⁴. Θεόφραστ. Φυτ.

¹ Ἡ γραφή αὕτη φέρεται καὶ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Ἐρχήρου γινομένη ἐκδόσει τῶν Πλουτάρχου Ἠθικῶν Τόμ. Α', σελ. 140, 10.

² Κοινῶς ἐγράφετο πᾶν κατάπυγον, ὅπερ πρῶτος ὁ Ῥεῖσκιος μετέβαλεν εἰς παγκατάπυγον. Ἴδε Βρούγκιον Ἄριστοφ. Τόμ. Δ', σελ. 343 Βεκκ.

³ Ἄριστοφ. Τόμ. Γ', σελ. 494.

⁴ Ἐν τοῖς τοῦ Χαιροβοσκοῦ σελ. 76 Γαισφ. φέρεται «Καὶ τὰ παρὰ τὸ ὄδους δὲ σύνθετα διὰ τοῦ ΝΓ κλίνονται καὶ δηλον ὅτι τρέπουσι τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον—ἀμφώδων ἀμφώδοντος, κρατερῶδων κρατερῶδοντος, χαυλιόδων χαυλιόδοντος». Πρβ. καὶ Ἡσύχ. «ἀμφώδων: ὄνος' ἐπεὶ καὶ κατὰ τῶν ἄνω καὶ κάτω ὀδόντας ἔχει μερικῶς» καὶ Ἐτυμ. Μέγ. σελ. 94, 4.

Αἰτ. Δ', ιβ', 1 «οὐδὲν διαφέρει τὸ ἀτέραμον» (Πρβ. καὶ 2. 13). Τοῦ ἀπλοῦ τεράμων τὸ οὐδέτερον εὐρίσκεται διττῶς παρὰ τῷ Θεοφράστῳ γεγραμμένον. Ἐν μὲν τῇ Σνειδηρείῳ ἐκδόσει Τόμ. Α', σελ. 521 καὶ σελ. 526 ἀναγινώσκεται τέραμον καὶ ἀτέραμον, ἐν δὲ τῇ Οὐίμηρείῳ πρῶτον μὲν ἀτέραμον, ἔπειτα δὲ τεράμων καὶ ἀτεράμον Τόμ. Β', σελ. 153 καὶ σελ. 157.

Τὸ παρὰ Μάρκῳ Ἀντωνίνῳ Α', 16 (σελ. 3) «τὸ μήτε περὶ θεοὺς δεισιδαῖμον μήτε περὶ ἀνθρώπους δημοκοπικόν» μεταβλητόν ἴσως εἰς δεισιδαῖμον κατὰ τὸ εὐδαῖμον, ἀνθ' οὗ κακῶς ἐν τῇ Βεκιηρείῳ ἐκδόσει Σέξτου τοῦ Ἐμπειρικοῦ σελ. 424, 7 γράφεται εὐδαῖμον¹. Ἐν τῷ καθ' Ὑσμίνην καὶ Ὑσμινίαν δράματι

Ὁ Ψευδοηρωδιανὸς Ἐπιμερ. σελ. 208 διδάσκει ὅτι «τὰ παρὰ τὸ ὄδους συγκείμενα, εἰ μὲν εἰς Σ λήγουσι, διὰ τοῦ Ο μικροῦ γράφονται, οἷον κυνόδους, καὶ χαρόδους, χαυλιόδους, χαλκόδους, μονόδους καὶ τὰ ὅμοια· εἰ δὲ εἰς Ν, διὰ τοῦ Ω μεγάλου, οἷον χαλκώδων, ἀμφώδων, κνώδων καὶ τὰ ὅμοια». Ἄντι τοῦ καὶ χαρόδους γραπτέον καρχαρόδους. Λέγεται καὶ τριόδους, κρεάγρα τριόδους (Βασιλ. Α', ε', 13), μονόδοντες (Αἰσχύλ. Προμ. 796), κτλ. Πρβ. καὶ Ἡσύχ. «ἐριώδων: μεγάλους ἔχων ὀδόντας». Βεκι. Ἄν. σελ. 58, 21 «προώδων: ἡ προέχουσα εἰς τὸ ἔξω μέρος τοὺς ὀδόντας· καὶ ἐπὶ ἄρρενος». Πολυδ. Β', 96 «ἡ δὲ ὀδόντας προῦχοντας ἔχουσα προόδους καλεῖται». Ἐπίχαρμ. παρ' Ἀθην. Γ', 1 «τέτριγε δ' ὁ κυνόδων». Φιλόξεν. παρ' Ἀθην. Δ', 28 «συνόδων πυρρός». Ἀντιφάν. παρ' Ἀθην. Ζ', 46 «συνόδων ὀπτός». Ἀρτεμίδ. Ὀνειροκρ. Β', 14 «οἷον συνόδους, ἐρυθρῖνος». Πολυδ. τ', 50 «γλαῦκος, συνόδους, κίχλη». Ἡσύχ. «σινόδους: θῆρ ὁ σινόμενος τοῖς ὀδοῦσιν». Περὶ τῆς γραφῆς τῆς πρώτης συλλαβῆς ποιεῖται λόγον ὁ Ἀθηναῖος Ζ', 119.

Παρ' Ἀθηναίῳ Ζ', 117 ἀναγινώσκεται «ἀνόδουν φησὶν (Ἀριστοτέλης) αὐτὴν εἶναι». Ὁ δὲ Φερεκράτης εἶπε καὶ ἀνόδοντος κατὰ κλίσιν ἰσοσύλλαδον ("Ἴδε Μεινέκιον Ἀποσπ. Κωμ. Τόμ. Β', σελ. 285 καὶ σελ. 292. Πρβ. καὶ Λοβέκκιον Παραλειπ. σελ. 249).

1 Ὁ Schweighaeuser ἐκδοὺς παρ' Ἐπικτήτῳ Τόμ. Α', σελ. 619 «εὔρου, εὐδαῖμον, ἀβλαβές» λέγει ἐν ταῖς σημειώσεσι Τόμ. Β', σελ. 916 «Ibid. εὐδαῖμον. Sic tres nostri codices cum editis, quod mutare non ausus sum; quamquam εὐδαῖμον in neutro genere scribere jubeant Grammatici, ut Clenardus p. 118. Weller. p. m. 92. quemadmodum etiam editum video apud Lucian. T. I. p. 460. et apud Herodian. I. 6, 2». Φρονιμώτερος φαίνεται ὁ ἀνὴρ ἐν σελ. 458 γράφων «μεγαλόφρον. Revocavi veriore scripturam ex vett. edd. Cum accentu in antepenultima μέγαλοφρον dederat Vpt. cum Cant. et Lond. anon. etc.». Ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ἀοιδίου Κοραῆ ἐκδόσει τῶν Ἐπικτήτου Διατριβῶν σελ. 424 ἀναγινώσκεται «Εὐδαῖμον. Ὁ πρὸ ἐμοῦ περισπωμένως (εὐδαῖμον) ἐξ ἀντιγράφων καὶ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως».

Εὐσταθίου (ἢ Εὐμαθίου) τοῦ Φιλοσόφου φέρεται «ἀλλὰ κτῆσαι τὸ σῶρρον καὶ τὸ φιλόσοφρον ἀγάπησον» (Η', 14).

Ὁ Ἰακωβίτζιος ἐφύλαξε παρὰ Λουκιανῶ τὴν ὀρθὴν γραφὴν ἄγνωμον ἐν τοῖς πρὸς Κρόνον 4 «ἄγνωμον ποιήσεις»· ἀλλ' ἐν ἄλλοις τόποις, ἐνὶ ἡ δυσὶν ἀντιγράφοις πεισθεῖς, ἐξέδωκεν ἄγνωμον, οἷον ἐν τῷ Τυραννοκτόνῳ 14 «ἄλογον, εἶπέ μοι ἢ ἄγνωμον ἦν παρασχεῖν;» καὶ ἐν τῷ Ἀποκηρυττουμένῳ 24 «παντάπασιν ἄγνωμον ποιεῖς» καὶ ἐν τῷ Δις κατηγορουμένῳ 29 «ἄγνωμον γὰρ ἐπ' ἐμέ τὴν ἐμὴν μάχαιραν ἀκονᾶν». Οὐχὶ δ' ἀνάξιον ἀπορίας εἶνε ὅτι ὁ Δινδόρφιος ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις χωρίοις ἔγραψεν ἄγνωμον, ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ τούτῳ, ἕπερ ὡς μαρτύριον ὑπὸ τοῦ Μαγίστρου παρατίθεται τοῦ προπαροξυτόνου ἄγνωμον, ἐξέδωκεν ἄγνωμον¹.

*Ἄν δ' ἄνδρες Γερμανοί, ἴσως ἐνστάς τις εἶπη, προπερισπῶσιν ἐνίοτε τὸ οὐδέτερον τοῦ ἄγνωμων, δὲν εἶνε ἄτοπον καὶ ἀνάρμοστον νὰ εὐθύνηται ἀφανῆς Γραικύλος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν λέξιν τονίζων; Πρὸς τὴν ἐνδεχομένην ταύτην ἀντιλογία, ἣτις πλείστην ἀληθῶς εὐπροσωπίαν φαίνεται ὅτι ἔχει, ἀπαντῶμεν ὅτι, ἂν ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀγελαιῶν μὴ ὤκνει νὰ ἐμβλέψῃ εἰς τὸ ὑπὸ Σκαρλάτου Δ. τοῦ Βυζαντίου συντεταγμένον λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, θὰ ἐδιδάσκετο ἐξ αὐτοῦ τὰληθῆς λέγοντος (σελ. 12) «Ἄγνωμων, ονος, καὶ οὐδ. Ἄγνωμον» καὶ δὲν θὰ κατελαμβάνετο ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀγνωῶν καὶ τὰ ἐν βιβλίῳ κείμενα, ἕπερ τῆς φιλολογικῆς ἀρετῆς αὐταρκέστατον ἐφόδιον καὶ νομίζων καὶ ὀνομάζων ἔχει αἰετὰ μετὰ τῆς Βλαχικῆς λύρας κείμενον ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ἐκ μόνου δ' αὐτοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας ἐκάστοτε πληρούμενος τὰ βασιλικά περὶ γλώσσης

¹ Λουκιαν., Τόμ. Β', σελ. 375.

ἀποτείνει προστάγματα. Ὁμολογοῦμεν δ' ἔτι ἄσμενοι θὰ παρηρχόμεθα τὸ ὑπέλαφρον τοῦτο σφάλμα ἀνθρώπου δεινότατα περὶ πλεῖστ' ἄλλα ἁμαρτάνοντος, ἂν μὴ ἐγινώσκομεν ὅτι ὁ σεμνὸς Ἀγελάρχης πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἀνεπιστημοσύνης τοῦ μακαρίτου Μαυροφρύδου πρῶτον πάντων κατέλεξε τὸ ἐν τῷ Φιλίστορι (Τόμ. Α', σελ. 226) ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς γεγραμμένον «Τὸ δὲ φιλότεχνον καὶ φιλεπιστήμιον καὶ φιλόκαλον καὶ φιλοπαῖγμον τοῦ Ἑλληνός κτέ.» Τίς δὲ δύναται εὐλόγως ἡμᾶς νὰ μεμφθῇ τοιαύτην τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀγελαίων χρῆσιν ἐλέγχοντας, ὁποῖαν τοῦ Μαυροφρύδου ἤλεγξεν ὁ Ἀγελάρχης;

Ἔχει δ' ὁ λόγος τοῦ ἐξόχου τούτου τῶν Μουσῶν ἱεροφάντου οὕτω (Ν. Πανδῶρ. Τόμ. ΙΒ', σελ. 91):

Ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ του λόγῳ ὁ Κ. Μ. (Φιλίστ. σελ. 226) γράφει ἐν ὑποσημειώσει τὰ ἐξῆς «τὸ δὲ φιλότεχνον καὶ φιλεπιστήμιον καὶ φιλόκαλον καὶ φιλοπαῖγμον τοῦ Ἑλληνός κτέ.» Τὰ οὐδέτερα φιλεπιστήμιον καὶ φιλοπαῖγμον βαρβαρίζουσι· γράφει: τὸ φιλεπίστημιον καὶ φιλόπαιγμον κατὰ τὰ: τὸ ἐλέημιον, τὸ φιλόπαιγμον. (Ἴδε Lobeck, Paralipomena Grammat. Graecae σελ. 203. Mathiae, Gr. Gramm. τόμ. Α'. σελ. 292 ἔκδ. γ. Kühner Gr. gr. τόμ. Α'. § 306, Anm. 3 καὶ τὸ Λεξικὸν τοῦ Riemer ἐν λεξ. φιλοπράγμων).

Τί κεῖται ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ Riemer καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκδόσει τῆς διεξοδικῆς γραμματικῆς τοῦ Kühner τῇ γενομένῃ ἐν ἔτει 1832 δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν· διότι οὐδέτερον τῶν βιβλίων τούτων πρόχειρον ἐν τῷ παρόντι ἔχομεν. Ἐν τοῖς παραλειπομένοις τοῦ Lobeck σελ. 203 φέρεται:

Adjectivorum, quae modo percurrimus, notio certis continetur finibus. Plurima sunt neutra in εν et ον, σκιάεν, χάρειν, πέπον, ἔθνη γείτονα Appian. Civ. I. 93. ἄλσους γείτονος Achill. Tat. I. 2, 20. maximeque composita in μον, τὸ εὐδαμιον, τὸ εὐγνωμον, τὰ πολυσχήμονα Stob. Ecl. I. 356. νεκρὰ καὶ ἀπνεύμονα Simplic. in Ausc. II. 63, b. σπέρματα ἀπερζήμονα Poll. I. 223.

quibus notabilius est Plat. Tim. p. 91.E. τοῖς περὶ τὰ στήθη ψυχῆς ἡγεμόσι μέρεσι.

Ἐν δὲ τῇ γραμματικῇ τοῦ Matthiae γινομένου λόγου περὶ τῶν δικαταλήκτων, ὡς συνήθως καλοῦνται, ἐπιθέτων μνημονεύονται ἄλλα τε καὶ (σελ. 292 ἐκδ. γ'):

6. Die auf -ων, Neutr. -ον, Gen. -ονος, z. B. σώφρων, σῶφρον, σώφρονος, ἐλεήμων, ἐλέημον, ἐλεήμονος, εὐδαίμων, εὐδαιμον, εὐδαιμόνος. Hieher gehören auch die Comparativi auf -ων.

Πᾶς τις βλέπει ὅτι οὔτε παρὰ τῷ Λοβεκκίῳ περὶ τονισμοῦ πρόκειται οὔτε παρὰ τῷ Μαθθία, τὰ δ' ἐπίθετα εὐδαιμον, εὐγνωμον καὶ ἐλέημον πρὸς ἄλλον σκοπὸν παρατίθενται.

Ἄν δ' ἐπιμελέστερος καὶ φροντιστικώτερος καὶ μνημονικώτερος ἦτο ὁ Γόης, οὐδαμῶς θὰ ἐπελανθάνετο τῆς ἀξιολόγου πραγματείας τοῦ Götting *Allgemeine Lehre vom Accent etc.* (1835), ἀλλ' εἰς αὐτὴν μάλιστα θ' ἀνέπεμπεν, ἐν ᾗ (σελ. 329—30) λέγεται:

Die *Neutra* der zusammengesetzten Adjective auf ων richten sich nach der Betonung der *Vocative*—Nach allen diesen Autoritäten ist es wahrscheinlich, dass bei Arc. stand. ὦ ἄγνωμον καὶ τὸ ἄγνωμον; das bei Plato Legg. VII. p. 795. C. stehende ἀνεπιστήμων sollte ebenfalls ἀνεπίστημον heissen.

Πρὸς καὶ Kühner *Ausführl. Grammat. d. Griech. Sprache* Τόμ. Α', σελ. 376 ἐκδ. 6':

ἐλεήμων ὦ u. τὸ ἐλέημον, εὐδαίμων ὦ u. τὸ εὐδαιμον, ἀγνωμων ὦ u. τὸ ἄγνωμον (wie nach Götting S. 118 in Arcad. 118 zu lesen ist), ἀνεπιστήμων ὦ u. τὸ ἀνεπίστημον (wie nach Götting a. a. O. Plat. Leg. 7, 795, c zu lesen ist), κάλλιων ὦ u. τὸ κάλλιον¹.

Τὸ οὐδέτερον τοῦ ἀνεπιστήμων τονίζεται ἀνεπίστημον μὲν ἐν ἀποσπάσματι τοῦ Θεοφράστου Τόμ. Ε', σελ.

¹ Περὶ τοῦ τελευταίου ἴδε Χοιροβοσκ. σελ. 438, 34 Γαισφ. καὶ Φιλῆμ. Λεξ. Τεχνολ. σελ. 38, 50 Ὅσ.

192 Σνειδ.¹, παρ' Ὀριγένει Τόμ. Β', σελ. 393 καὶ ἐν τοῖς εἰς τὸν Δημοσθένη σχολίοις σελ. 730, 24 Δινδ., ἀνεπιστήμον δὲ ἐν τοῖς Νόμοις τοῦ Πλάτωνος Ζ', σ. 795, γ', ἐν τῷ Ἀξιόχῳ τοῦ Ψευδοπλάτωνος σ. 370, α'², παρ' Ἀριστοτέλει Τόμ. Α', σελ. 247, 44 καὶ Τόμ. Β', σελ. 439, 40 καὶ παρ' Ὀριγένει Τόμ. ΙΖ', σελ. 250. Τοῦ ἐπιστήμων τὸ οὐδέτερον γράφεται ἐπιστήμον παρά τε τῷ Πλάτωνι Πολιτ. σ. 290, δ' καὶ παρά τῷ Ἀριστοτέλει Τόμ. Α', σελ. 218, 23, σελ. 247, 44. Τόμ. Β', σελ. 338, 20 καὶ 24 καὶ 38, σελ. 349, 45, σελ. 439, 33 καὶ 40, σελ. 571, 44. Τόμ. Γ', σελ. 451, 16 καὶ παρά Δίωνι τῷ Χρυσοστόμῳ Τόμ. Α', σελ. 221, 28 Δινδ. καὶ παρά Δίωνι τῷ Κασσίῳ Τόμ. Β', σελ. 24 Δινδ.³ Ἀπαντᾶ δὲ καὶ ἀμνημόν ἐν τῷ Τιμαίῳ τοῦ Πλάτωνος «τὸ δὲ τῆς ψυχῆς κωφὸν καὶ δυσμαθὲς ἀμνημόν τε ποιῶσαι» (σ. 88, β')⁴ καὶ ἐπιλησμόν παρ' Ἀριστείδῃ «μᾶλλον δ' ὄλως ἐπιλησμόν» (Τόμ. Β', σελ. 440) καὶ ἀνελετήμον ἐν τῷ βίῳ τοῦ Αἰσχίνου «θηρίον γὰρ αὐτὸν ἐκάλει διὰ τὸ δεινὸν τῶν τρόπων καὶ ἀνελετήμον» (Ῥητ. Ἀττ. Διδ. Τόμ. Β', σελ. 490). Εὐρίσκεται δὲ καὶ κακορρήμον γεγραμμένον καὶ μεγαλορρήμον καὶ πολυρρήμον, οἷον παρὰ Σουῖδα «εἴ τις τὸ αἰσχροεπὲς καὶ κακορρήμον ἀφέλοι» (Τόμ. Α', α', σελ. 775) καὶ «τραγικώτερον λέγει διὰ τὸ μεγαλορρήμον τοῦ Λαμάχου» (Τόμ. Β', β', σελ. 1151)⁵ καὶ παρ' Ἐπιφανίῳ «καὶ πνεῦμα πολυρρήμον» (Τόμ. Α', σελ. 172, 3 καὶ Γ', σελ. 346, 4).

1 Ἡ τόμ. Γ', σελ. 189 Οὐῖμμ.

2 Οὔτε ὁ Σταλδαύμιος ἐκίνησε τὴν καμμένην γραφὴν ἀνεπιστήμον οὔτ' ἄλλοι. Ἴδε τὴν Διδωταίων ἐκδόσιν Τόμ. Β', σελ. 379, 29 καὶ σελ. 561, 7 καὶ τὴν Τεϋδνήρειον Τόμ. Ε', σελ. 207 καὶ Τόμ. Ϛ', σελ. 141.

3 Πρὸς καὶ Ἀλέξ. Ἀφροδισ. εἰς Ἀριστοτ. τὰ μετὰ τὰ Φυσ. σελ. 333, 10, σελ. 565, 1. 2 Βον.

4 Ἐν τῇ Διδωταίῳ ἐκδόσει Τόμ. Β', σελ. 246, 32 γράφεται ἀμνημόν.

5 Πρὸς καὶ Σχολ. Ἀριστοφ. σελ. 28, 39 Διδ.

Παντὶ φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων γίνεται ὅτι οὐδαμῶς εὐαπολογητότερον τὸ ἀγνώμον ὑπάρχει τοῦ φιλεπιστημον καὶ φιλοπαῖγμον, κατὰ πάντα δὲ τρόπον ἄδικος ἀποδείκνυται, ἂν τις ἀποδιοπομπῆται μὲν ταῦτα, ἐγκρίνη δ' ἢ ἀνέχεται ἐκεῖνα. Οὐδεὶς δὲ δύναται, νομίζομεν, νάρνηθῆ ὅτι πολλῶ μεμπτότερος τοῦ Μαυροφρύδου εἶνε ὁ ἐλέγξας αὐτὸν Γόης γράφων ἐν τῇ Μερόπη σελ. 48 «εὐδαῖμον μῆτερ» ἀντὶ τοῦ εὐδαιμον. Ἡ κλητικὴ τῶν ἐκ τοῦ δαίμων συνθέτων ἐπιθέτων ἐτονίζετο ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσει ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης, οἷον δυσδαίμων-δύσδαιμον, κακοδαίμων-κακόδαιμον, κοιλιοδαίμων-κοιλιόδαιμον, ὀλβιοδαίμων-ὀλβιόδαιμον, εὐδαίμων-εὐδαιμον.

Χρησμ. παρὰ Στεφ. Βυζ. σελ. 334, 6:

ὀλβιε καὶ δύσδαιμον· ἔφους γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισι.

Ἄριστοφ. Σφ. 1:

οὗτος, τί πάσχεις, ὦ κακόδαιμον Ξανθία;

Ὅρν. 672:

ἀλλ', ὦ κακόδαιμον, ῥάμφος ὀβελίσκον ἔχει.

Πρβ. καὶ 890. 1569. 1604. Εἰρ. 363. Ἴππ. 7, κτλ. Ἀθήν. Γ', 52 «γάστρων, ἔφη, καὶ κοιλιόδαιμον ἄνθρωπε». Ἴλ. Γ, 182:

ὦ μάκαρ Ἄτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον.

Αἰσχύλ. Προμ. 647:

ὦ μέγ' εὐδαιμον κόρη.

Φέρεται δ' ὁμως καὶ γρ. εὐδαίμων καὶ πλημμελῆς εὐδαῖμον¹. Κακῶς ἐν ἀποσπάσματι ἀνωνύμου ποιητοῦ παρὰ

¹ Ἴδε Δινδόρριον Λεξ. Αἰσχύλ. σελ. 137. Πρβ. καὶ Ἑρμαννὸν Αἰσχύλ. Τόμ. Β', σελ. 115. Καὶ παρὰ Σοφοκλ. Αἴ. 903 «ὦ ταλαῖφρον γύναι» καὶ Ἀντιγ. 39 «τί δ', ὦ ταλαῖφρον» ὑπάρχει καὶ γρ. ταλαῖφρων. Πρβ. καὶ Θείραχιον Γραμματ. § 188, 17 (σελ. 296 ἐκδ. γ') καὶ Παρώχην Ἰλιάδ. Τόμ. Δ', σελ. 151. Ἐν ἀποσπάσματι τοῦ Ἄριστοφάνους παρ' Ἀθην. Ζ', 137 ἀντὶ τοῦ «ὦ κακόδαιμον ὅστις κτέ.» ἀποκατέστησεν ὁ Βρούγκιος τὸ κακοδαίμων. Πρβ. Θεσμοφ. 210, κτλ.

Πλουτάρχῳ Ἡθικ. σελ. 621, 52 γράφεται:

Βακχίς θεόν σ' ἐνόμισεν, εὐδαιμον λύχνε.

περὶ οὗ οὐδένα ποιεῖται λόγον ὁ Μεινέκιος οὔτ' ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκδόσει τῶν ἀποσπασμάτων τῶν κωμικῶν (Τόμ. Δ', σελ. 671) οὔτ' ἐν τῇ μικρᾷ (σελ. 1236)¹. Παρὰ Θεμιστίῳ Λόγ. ΙΑ', σελ. 151, α' κεῖται «ὦ εὐδαιμον Κωνσταντῖνε», ἔπερ καὶ ἐν ΙΗ', σελ. 222, γ' ἀποκατέστη ἀντὶ τοῦ κοινῶς ἀναγνωσχομένου εὐδαιμον.

Κανὼν δὲ τοῦ Ἡρωδιανοῦ ὑπάρχει, καθ' ἃν ἡ κλητικὴ τῶν εἰς ΩΝ βαρυτόνων (ἤτοι παροξυτόνων) συνθέτων ὀνομάτων, τῶν τε μακροπαραλήκτων καὶ τῶν ἄλλων, πλὴν τῶν ἐκ τοῦ φρήν συγκειμένων, εἰς ΟΝ περατουμένη προπαροξύνεται, οἷον κυλλοπόδιον, ὀλβιόδαιμον, Αὐτόμεδον, Ἀγάμεμνον, κτλ. Σχολ. Ἰλιάδ. Γ, 182 (σελ. 105 Βεκκ.) «Ὀλβιόδαιμον: Προπαροξυτόνως ἔστι γὰρ σύνθετον· τὰ δὲ μακρᾷ παραληγόμενα βαρύτονα, ἔχοντα κλητικὴν εἰς ΟΝ περατουμένην, προπερισπᾶται ἀπλᾷ ὄντα. Μαχᾶον, Ἀρετᾶον· σύνθετα μέντοι ὄντα ἀναδίδωσι τὸν τόνον· κυλλοπόδιον, Ποσειδάον, ὀλβιόδαιμον. Καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ συνθέτων τὸ αὐτό, λέγω δὲ τὸ Αὐτόμεδον καὶ Ἀγάμεμνον· ταῦτα γὰρ πάλιν τὸν τόνον ἀνεβίβασε κατὰ κλητικὴν, ἐπεὶ σύνθετα ἦν. Τὰ μέντοι παρὰ τὸ φρήν συντιθέμενα ἐφύλαξε τὸν τόνον· Λυκόφρον, δαΐφρον. Ὅθεν σημειῶδες ἐκεῖνο κατὰ κλητικὴν ἰὼ Λακεδαῖμον Ἀριστοφάνης Ὀλκᾶσιν καὶ σύνθετον τὸ ψευδόμενοί σε, Παλαῖμον»².

Πρβ. καὶ Α, 149 (σελ. 16) «Κερδαλεόφρον: Παροξυτόνως ἡ κλητικὴ. Καὶ καθόλου τὰ παρὰ τὸ φρήν συντεθέντα, εἰς ΩΝ καταλήξαντα, ἐπὶ κλητικῆς παροξύνεται· Λυκόφρον, καρτερόθυμε δαΐφρον [Ἰλ. Ε, 277]. Τὰ δὲ ἄλλα ἐπὶ κλητικῆς ἀναδί-

¹ Πρβ. καὶ Μεν. καὶ Φιλῆμ. Λείψ. σελ. 303.

² Ἴδε περὶ τοῦ τελευταίου τούτου Ὁθ. Σουθέρρον Καλλιμ. Τόμ. Β', σελ. 773.

δωσι τὸν τόνον, ὅποτε ἐστὶ σύνθετα εἰς ΩΝ βαρύτονα· Ἀγάμεμνον, ὀλβιόδαιμον, κυλλοπόδιον, Ποσειδάον. Ἐνθα (Γρ. ἐνθΕΝ) παράλογος ἢ Λακεδαῖμον προπερισπωμένη κλητική». Φ, 331 (σελ. 579) «Τὸ δὲ κυλλοπόδιον Ἀρίσταρχος προπαροξύνει, ὧ καὶ ἐπέισθημεν, ὥσπερ ἤδη προείπομεν ἐπὶ τοῦ ὀλβιόδαιμον γενόμενοι».

Εὐστάθ. σελ. 402, 15 «Ἐπι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ ὀλβιόδαιμον προπαροξύνεται κανόνι τοιούτῳ· τὰ εἰς ΩΝ βαρύτονα μακρᾶ παραληγόμενα, ἔχοντα κλητικὴν εἰς ΩΝ, προπερισπῶνται, ἀπλᾶ ὄντα, οἷον ὦ Μαχᾶον, ὦ Ἀρετᾶον, ὦ Ἰκετᾶον· σύνθετα δὲ ὄντα ἀναδίδωσι τὸν τόνον· κυλλοπόδιον, Ποσειδάον, ὀλβιόδαιμον». σελ. 1115, 18 «καὶ ὅτι αἱ κλητικαὶ τούτων ἀναπέμπουσι τὸν τῆς εὐθείας τόνον διὰ τὴν σύνθεσιν, ὦ Αὐτόμεδον καὶ ὦ Ἀλκίμεδον κατὰ τὸν ποιητὴν». σελ. 1238, 46 «Τὸ δὲ κυλλοπόδιον προπαροξύνεται, ὡς τὸ Ἀγάμεμνον· καὶ εἴρηται περὶ αὐτῶν πρὸ τούτων».

Ἰωάνν. Ἀλεξ. Τον. Παραγγ. σελ. 14, 6 «Αἱ ἀπὸ τῶν εἰς ΩΝ εὐθειῶν ἀπλῶν κλητικαὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς τῆς εὐθείας τὸν τόνον φυλάττουσι· πέπων πέπον, δαίμων δαῖμον, Ἀρετᾶων Ἀρετᾶον· εἰ μέντοι σύνθετοι εἶεν, ἀναβιβάζει τὸν τόνον, τουτέστι προπαροξύνεται· εὐδαιμον, κυλλοπόδιον, Αὐτόμεδον, Ἀγάμεμνον, ὀλβιόδαιμον. Ἦ παρὰ τὸ γρῆν οὐκ ἀνέδωκε τὸν τόνον, ἀλλ' ἐφύλαξεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς δαίφρον, Αὐκόφρον. Σημειώεται δὲ τὸ ὦ Λακεδαῖμον μὴ ἀναπέμψαν τὸν τόνον».

Χοιροβοσκ. σελ. 437, 35 Γαισφ. (Ἀν. Βεκκ. σελ. 1244) «Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΩΝ σύνθετα διὰ τοῦ Ο, δηλονότι ὅταν ἔχωσι τὴν κλητικὴν εἰς ΩΝ διὰ τοῦ Ο, προπαροξύνονται κατὰ τὴν κλητικὴν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντα, οἷον Ἀγαμέμνων ὦ Ἀγάμεμνον, ὀλβιόδαιμων ὦ ὀλβιόδαιμον, κυλλοποδίων ὦ κυλλοπόδιον, χαμαιλέων ὦ χαμαίλεον, ἐνοσίχθων ὦ ἐνόσιχθον—Πρόσκειται σύνθετα διὰ τὸ ὦ Ἰκετᾶον καὶ ὦ Ἀρεῖον καὶ ὦ Μαχᾶον· ταῦτα γὰρ οὐ προπαροξύνονται κατὰ τὴν κλητικὴν ἀλλὰ προπερισπῶνται ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντα καὶ εἰς ΩΝ διὰ τοῦ Ο, ἀλλ' οὐκ εἰσι σύνθετα ἀλλ' ἀπλᾶ. Σημειοῦται δὲ ὁ τεχνικός καὶ λέγει χωρὶς τῶν παρὰ τὸ γρῆν· ταῦτα δὲ πρὸ μιᾶς ἔχουσι τὸν τόνον».

ἐν τῇ κλητικῇ καὶ οὐ προπαροξύνονται, οἷον ὦ δαΐφρον, ὦ περιφρον, ὦ καρτερόφρον, ὦ Λυκόφρον παροξυτόνως. Καὶ τὸ ὦ Λακεδαῖμον· οὐδὲ γὰρ προπαροξύνεται τοῦτο κατὰ τὴν κλητικὴν ἀλλὰ προπερισπᾶται—Σημειούμεθα δὲ καὶ τὸ ὦ Παλαῖμον προπερισπώμενον κατὰ τὴν κλητικὴν καὶ οὐ προπαροξυνόμενον—Θέλουσι δὲ καὶ τὸ Εὐδαίμων τὸ κύριον μὴ προπαροξύνειν κατὰ τὴν κλητικὴν ἀλλὰ προπερισπᾶν, οἷον ὦ Εὐδαῖμον, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου· ἐκεῖνο γὰρ προπαροξύνεται κατὰ τὴν κλητικὴν, οἷον εὐδαῖμον, ὡς περ τὸ κακόδαιμον καὶ ὀλβιόδαιμον».

Ἔτυμ. Μεγ. σελ. 130, 32 «Ἀπολλοῦ ἡ κλητικὴ. Καὶ τὰ εἰς ΩΝ σύνθετα, ὅτε εἰς ΟΝ εἴη ἡ κλητικὴ, ἀναδιβάλλει τὸν τόνον, οἷον Ἀγάμευον, ὀλβιόδαιμον, κακόδαιμον, Ἀυτόμεδον, Χαμαίλεον, ἐνόσιχθον, κυλλοπόδιον—Πρόσκειται σύνθετα διὰ τὸ Ἰκετᾶον καὶ Μαχᾶον καὶ Ἀρετᾶον· ταῦτα γὰρ οὐ προπαροξύνονται κατὰ τὴν κλητικὴν, ἐπειδὴ ἀπλᾶ ἐστὶ καὶ οὐχὶ σύνθετα. Σεσημειώταται τὸ ὦ Λακεδαῖμον καὶ Παλαῖμον προπερισπώμενα. Θέλουσι δὲ καὶ τὸ Εὐδαίμων μὴ προπαροξύνεσθαι ἐν τῇ κλητικῇ ἀλλὰ προπερισπᾶσθαι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου· ἐκεῖνο γὰρ προπαροξύνεται, εὐδαῖμον, ὡς κακόδαιμον».

Ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ Φωτίου σελ. 202, 18 φέρεται «Λακεδαίμων· τὴν κλητικὴν περισπᾶσιν· οὕτως Ἀριστοφάνης». Τὴν ὀρθὴν γραφὴν «Λακεδαῖμον· τὴν κλητικὴν προπερισπᾶσιν» εὔρε πρῶτος ὁ Δοβραῖος². Εἶπε δ' ὁ Ἀριστοφάνης ἐν Ὀλκῆσιν:

ἰὼ Λακεδαῖμον, τί ἄρα πείσει τήμερα;³

Πρόβ. καὶ Πίνδαρ. Πυθ. Γ', 1 :

Ὀλβία Λακεδαῖμον.

καὶ Ἀνθολ. Πηλ. Ζ', 723 :

Ἄ πάρος ἄδμητος καὶ ἀνέμβατος, ὦ Λακεδαῖμον.

Τὸ Παλαῖμον εὐρίσκεται παρ' Εὐριπίδῃ Ἴφιγ. Γ. 263 καὶ παρὰ Ψευδορφεῖ Ὑμν. 75, 3.

1 Ἴδε Γοιτλίγγιον π. Τόν. σελ. 252 καὶ Λέρσιον Ἀριστάρχ. σελ. 268 ἐκδ. 6'.

2 Adversar. Τόμ. Α', σελ. 598.

3 Ἴδε Δινδόρριον Ἀριστοφ. Τόμ. Α', σελ. 629. Βέργκιον Ἀποσπ. Κωμ. Μειν. Τόμ. Β', σελ. 1068. σελ. 1124 καὶ Κόβητον Νον. Lect. σελ. 172.

Κλητικὴν Ἐλέλιχθον ἐκ τοῦ Ἐλελίχθων βλέπει τις παρὰ Πινδάρῳ Πυθ. Γ', 50. Παρ' Αἰσχύλῳ Ἐπτ. 105 πλὴν τοῦ ὀρθοῦ: τί ρέξεις, παλαίχθων Ἄρης, κτέ. ;

φέρουσι τάντίγραφα καὶ παλαιῖχθον (ἢ παλαίχθον), ὅπερ ὁ Γοιτλίγγιος μετατυποῖ εἰς παλαιχθον¹. Ἐν Ἀνθολ. Παλ. Γ', 193: Πρίηπ' αἰγιαλίσα, φυκόγειτον.

ὑπάρχει καὶ γρ. φηκογεῖτον. Καὶ τοῦ Ἀριστογεῖτων ἡ κλητικὴ εὐρίσκεται διττῶς γεγραμμένη, Ἀριστογεῖτον καὶ Ἀριστόγειτον, ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τοῦ Ψευδοδημοσθένους κ. Ἀριστογεῖτ. Α', σελ. 795, 84 καὶ σελ. 796, 87. Φέρεται δ' ἐν αὐτοῖς καὶ γρ. Ἀριστογεῖτων (Πρβ. καὶ σελ. 781, 37). Ὁ Βεγκήρος καὶ ὁ Δινδόρφιος ἐξέδωκαν Ἀριστογεῖτον, ὁ δὲ Βοιμέλιος Ἀριστόγειτον². Ὡς δὲ λέγεται Αὐτόμεδον καὶ Ἀλκίμεδον (Ἰλ. Ρ, 469. 475. 501), οὕτω καὶ Εὐρύμεδον (Ἀνθολ. Παλ. Ζ', 659) καὶ ποιντόμεδον (Πίνδαρ. Ὀλυμπ. Γ', 103)³. Καὶ τοῦ Ἀνακρέων ἡ κλητικὴ σχηματίζεται Ἀνάκρεον. Ἀνθολ. Παλ. Ζ', 23:

θάλλοι τετρακόρυμβος, Ἀνάκρεον, ἀμφὶ σὲ κισσός.

Πρβ. καὶ Ζ', 27. 29. 31. 33. Ἀλλὰ τοῦ Νικοκρέων ἡ κλητικὴ εἶνε ὁμοίᾳ τῇ ὀνομαστικῇ παρὰ Διογ. Λαερτ. Θ', 59 (σελ. 242 Διδ.)⁴:

Πίσσατε, Νικοκρέων, ἔτι καὶ μάλα· θύλακός ἐστι.

Πλατύτερον περὶ τῶν τοιούτων θὰ διαλάβωμεν ἄλλοτε. Παρατηροῦμεν δ' ἐν τῷ παρόντι ὅτι παρὰ Τιμαρίωνι κεῖται «ὦ φιλοπράγμων ἑταῖρε» (κεφ. 6) ἀντὶ τοῦ φιλόπραγμον, ὀρθῶς δ' ἐν ταῖς νέαις τοῦ Ἀριστοφάνους ἐκδόσεσι γράφεται:

καὶ μὴν σύ γ', ὦ κατάπυγον, εὐρύπρωκτος εἶ,
ἀντὶ τοῦ καταπῦγον⁵.

1 π. Τόν. σελ. 252.

2 Γοιτλίγγιος π. Τόν. σελ. 252 "Ἀριστογεῖτον ist also bei Pseudo-Dem. in Aristog. p. 795 nicht richtig geschrieben worden statt des in einer Handschrift vorkommenden Ἀριστόγειτον". Πρβ. καὶ Κυρνήρον Διεξ. Γραμμ. Τόμ. Α', σελ. 375 ἐκδ. 6'.

3 Πρβ. Βοίχκιον Πινδάρ. Τόμ. Α', σελ. 381 καὶ σελ. 487.

4 Πρβ. Βαλκενάριον Εὐριπ. Φοιν. σελ. 449. Ἀλλὰ περὶ τῆς κατὰ τὸν αὐτὸν τῇ ὀνομαστικῇ τύπον ἐκφορᾶς τῆς κλητικῆς θὰ εἴπωμεν πολλὰ ἐν ἄλλῳ τόπῳ.

5 Παρὰ Θεμιστίῳ Λόγ. ΚΕ', σελ. 310, α' «ὦ χρηστέ, ὁ τῶν ἐμῶν ἔργων φιλοθεάμων» ὑπάρχει καὶ γρ. «ὦ χρηστέ καὶ—φιλοθεάμων».

Καὶ αὐτὸς δ' ὁ Γόης ὁ ἐν τῇ Μερόπῃ (1866) γράψας «εὐδαῖμον μήτηρ» διδάσκει ἐν τῇ περιβοήτῳ αὐτοῦ γραμματικῇ (1865), τῇ κάκιστα καὶ αἰσχιστα ἐκ κλεμμάτων συγκεκαττυμένη, ὅτι τοῦ εὐδαίμων ἢ κλητικῆ εὐδαιμον σχηματίζεται.

σελ. 61, § 234 «Παρά τὸν γενικὸν κανόνα (§. 226) Ἡ ΚΛΗΤΙΚΗ α') τῶν συγκοπῆν πασχόντων, πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ, ἀνὴρ, Δημήτηρ, β') τῶν: ὁ Ποσειδῶν, Ἀπόλλων, σωτήρ, δαήρ, Ἀγάμεμνων, Ἀμφίων· γ') τῶν εἰς ἡς συνθέτων κυρίων ὀνομάτων, δ') τῶν πλείστων συνθέτων οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων πλὴν τῶν ἐκ τοῦ φρήν συνθέτων, ἈΝΑΒΙΒΑΖΟΥΣΙ τὸν τόνον ὅσον τὸ δυνατὸν μακρὰν τῆς ληγούσης: ὦ πάτερ, μήτηρ, θύγατερ, ἄνερ, Δημήτηρ· Πόσειδον, Ἀπολλον, σῶτερ, δάερ, Ἀγάμεμνον, Ἀμφιον· Σώκρατες, Δημόσθενες, Διόμηδες, Ἀριστόφανες· αὐτόκρατορ, κακόδαιμον, εὐδαιμον, ἐνόσιχθον, αὐταρκες, κακόηθες. Ἀλλὰ ὄχι καὶ: Λυκόφρον καὶ κρατέροφρον, ἀλλὰ: ὦ Λυκόφρον, ὦ κρατερόφρον.— Σημ. α'. Ἐξαιροῦνται τὰ: ἢ Λακεδαίμων ὦ Λακεδαῖμον, ὁ Παλαίμων ὦ Παλαῖμον, ὁ Φιλήμων ὦ Φιλῆμον, ὁ Νοήμων ὦ Νοῆμον, ὁ Ἴκετῶν ὦ Ἴκετῶν, ὁ Μαχάων ὦ Μαχᾶον, ὁ Ἀρείων ὦ Ἀρεῖον, ὁ Ἰάσων ὦ Ἰᾶσον, ὁ Ἀρετῶν ὦ Ἀρετῶν κτλ. ὡς μὴ σύνθετα».

πρβ. καὶ: μήτηρ ἐμὴ δύσμητηρ (Ὀδυσσ. Ψ, 97. Ἀνθολ. Παλ. Θ', 361. Λυκόφρ. 1174. Νόνν. ΜΣ', 194), πρόματερ Ἀθηνᾶ (Θεμίστ. Λόγ. ΙΓ', σελ 180, α'), ὦ πάτερ αἰνόπατερ. (Αἰσχύλ. Χοηφ. 315)¹, ὦ Ποντοπόσειδον καὶ θεοὶ πρεσβυτικοί (Ἀριστοφ. Πλούτ. 1050). Περὶ τοῦ Φιλῆμον καὶ Νοῆμον πρβ. Χοιροβοσκ. σελ. 439, 9 «Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ εἰς ΩΝ ἀπλᾶ οὐκ ἀνχιδιάζουσι τὸν τόνον τῆς εὐθείας κατὰ τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ Φι-

¹ Ἰωάνν. Ἀλεξ. Τον. Παραγγ. σελ. 14, 2 «Αἱ εἰς ΗΡ εὐθεῖαι ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύτονοι ἀναπέμπουσι τὸν τόνον ἐν τῇ κλητικῇ· θύγατερ, εἵνατερ, Δημήτηρ, αἰνόπατερ. Τὸ κυβερνάτερ ἀπὸ ὀξύτονου τοῦ κυβερνατήρ προπερισπάσθη». Περὶ τοῦ τριβόλετερ ἢ τριβώλετερ (Ἡφαιστ. Ἐγχειρ. ΙΑ', 6) ποιεῖται λόγον ὁ Χοιροβοσκός σελ. 431, 29. Ἴδε Ἀρήνσιον π. Διαλ. Αἰολ. σελ. 115 καὶ Ἐρμαννὸν Oruse. Τόμ. Γ', α', σελ. 130 κέξ. πρβ. καὶ Λοδίκκιον Προλεγομ. σελ. 131 καὶ Λέντζιον Ἡρωδίαγ. Τόμ. Α', σελ. 419.

λήμων ὦ Φιλῆμων, ὁ Νοήμων ὦ Νοῆμον, ὁ Μαχάων ὦ Μαχᾶον, ὁ Ἰκετάων ὦ Ἰκετᾶον, ποίω λόγῳ τὰ εἰς ΩΝ συγκριτικὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντα προπροξύνονται κατὰ τὴν κλητικὴν, κτέ.».

Περὶ τοῦ Σαρπηδῶν ὁ μὲν Εὐστάθιος γράφει σελ. 910, 2 «Ὅτι καὶ Σαρπηδῶν λέγεται ὀξυτόνως, ὡς πολλοῦ φαίνεται, οὔ ἢ κλητικὴ ὁμοίαι, καὶ Σαρπηδῶν βρυτόνως, οὔ γενικὴ Σαρπηδοντος πολλοῦ, ὡς καὶ ἐντυθῆ Σαρπηδοντος ἑταῖρον κατὰ τὸ λέοντος, καὶ κλητικὴ Σαρπηδῶν μετὰ συστολῆς, ὡς τὸ ὦ λέον. Ἔστι δὲ στοχάζεσθαι Αἰολικῶς βρυτονηθῆναι τὸ Σαρπηδῶν Σαρπηδοντος» (Πρόβ. καὶ σελ. 590, 45), ὁ δὲ σοφιστὴς Ἀπολλώνιος Δεξ. Ὀμηρ. σελ. 714 Βιλλ. «Οὐκ Αἰολικῶς δέ, ἀλλ' ὥσπερ τῆς Εὐρήμων Εὐρήμον, οὕτω Σαρπηδῶν Σαρπηδῶν»¹. Ὡς δὲ λέγεται Ἀριστοφάνης-Ἀριστόφανες, κτλ., οὕτω καὶ Ἀχαιμένης-Ἀχαιμένες (Ἡρόδ. Ζ', 237), Πρηξάσπης-Πρηξάσπες (Ἡρόδ. Γ', 34. 35. 62. 63), Ἀρτεμβάρης-Ἀρτέμβαρες (Ἡρόδ. Α', 116).

Ἡ κλητικὴ τοῦ δαήρ μακροπαράληκτος οὔσα προπερισπᾶται, δᾶερ (Ἰλ. Ζ, 344 καὶ 355), κακῶς δ' ὑπὸ τοῦ Γόητος παροξύνεται. Ἀδιανόητον δ' ἡμῖν φαίνεται τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς σημειώσεως ἐξαιροῦνται. Πῶς εἶνε δυνατόν ποτε νὰ ἐξαιρεθῶσιν ἔκ τινος ὄλου ἢ ἔκ τινος καταλόγου ἐκεῖνα, ἅτινα κατ' οὐδένα τρόπον ἐνδέχεται νὰ περιέχωνται ἐν αὐτῷ; Τίς ἀγνοεῖ ὅτι τότε μόνον εὐαρμοστεῖ ἢ χρῆσις τοῦ ἐξαιρεῖσθαι (ὑφαιρεῖσθαι, ὑποστέλλεσθαι)², ὅταν μέλλῃ νὰ ἐμφανισθῇ ὅτι δὲν περιλαμβάνονται ἐν τινι κανόνι τὰ δυ-

¹ Ἴδε καὶ Γοιτλίγγιον π. Τόν. σελ. 252 καὶ Κυρνήρον Διεξ. Γραμμ. Τόμ. Α', σελ. 375—6 ἐκδ. β'.

² Εὐστάθ. σελ. 900, 13 «ἀνὴρ γὰρ Ἕλληνα οὐ διπλασιάζει τὸ δασύ, ὑφαιρουμένου τοῦ ὀφικίου, αὐτὸ δὲ οὐ γλώσσης Ἑλλήνων ἐστὶ». Ἀπολλών. π. Συνδ. σελ. 490, 3 «κατὰ πᾶσαν διάλεκτον, ὑπεσταλμένης τῆς κοινῆς καὶ Ἀττικῆς», κτλ. Συχνὴν τοῦ ὑποστέλλεσθαι-ὑπεστάλθαι χρῆσιν ἐποιεῖτο ὁ γραμματικὸς Ἡρωδιανός. Λέγεται δὲ καὶ ὑπεξαιρεῖσθαι. Βεκκ. Ἀνέκδ. σελ. 1002, 28 «ὑπεξαιρεῖσθωσαν δὲ αἱ εἰς ΟΣ δισύλλαβοι γενικαί». Ἀρκάδ. σελ. 144, 9 «ὑπεξαιρεῖσθωσαν δὲ αἱ παρὰ τοῖς ποιηταῖς κτέ.», κτλ.

νάμενα κατ' ἀληθῆ ἢ φαινομένην ἀναλογίαν νὰ περιλαμβάνονται ἐν αὐτῷ ἢ ἔτι λαμβάνονται ἔξω καὶ ἀποχωρίζονται ἕκ τινος πλήθους τὰ μὴ πρὸς τὸν αὐτὸν κανόνα ἢ τρόπον τοῖς ὑπολειπομένοις ρυθμιζόμενα, περὶ ὧν κατὰ τὸν καθόλου λόγον θὰ ὑπελαμβάνετο ἔτι ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἔχουσι; Τίς δὲ δὲν κατανοεῖ ὅτι, καὶ ἂν μὴ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Γόητος μνεία τῶν ἐν τῇ σημειώσει κειμένων, οὐδεὶς θὰ ὑπῆρχε φόβος μὴ περιληφθῶσιν ὑπό τινος καὶ ταῦτα ἐν τοῖς προκατειλεγμένοις; Ἀντὶ τοῦ ἀπροσδιονύσου ἐξαιροῦνται ἄλλο τι συνᾶδον τῇ σημειώσει ὡφείλε νὰ εἶνε γεγραμμένον, οἷον προπερισπῶνται, δὲν συμφωνοῦσι τοῖς προειρημένοις (δ'), δὲν τονίζονται ὁμοίως τοῖς ἐν δ' μνημονευθεῖσι, κτλ.

Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ μὴ θαυμάσωμεν τὴν ἀνυπέροχον τοῦ Γόητος ἀκρίβειαν, ἔστις ἐν μὲν τῇ γραμματικῇ ὡς προπαροξύτονον μνημονεύει τὴν κλητικὴν τοῦ αὐτοκράτορος, ἐν δὲ τῇ φρικώδει Εἰκασίᾳ, τῇ κατ' ἐπίπνοιαν τῶν Ἐρινύων ποιηθείσῃ, σελ. 50 γράφει:

Εὐλογήσοι τὸ στεφάνωμά σου, Θεόφιλε αὐτοκράτορ.

Καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν Λιβαδᾶν, ἄνδρα ἐλλογιμώτατον καὶ πλείστων ἀγαθῶν ἄξιον τῇ πατρίδι γενόμενον, χαριστάτη ἀπαντήσῃ (Ὁλίγ. Λέξ. κτέ.) σελ. 24 λέγει ὁ περιδέξιος τῶν Γραικύλων διδάσκαλος «τρισόλβιε καὶ ἀποκλειστικὸν κλειδοκράτορ τῶν ξένων βιβλίων». Πρβ. καὶ Μαρ. Δοξαπ. σελ. 20 «βαρὺν, ὃ πρωτοστάτορ, αἰσθανόμενος κτέ.» καὶ «ἡμεῖς πλὴν μόνον, πρωτοστάτορ, δίκαιον νὰ ὑποστῶμεν κτέ.». Καὶ δὲν ἀρνούμεθα μὲν ὅτι τονίζεται καὶ αὐτοκράτορ, ὃ συνηγορεῖ καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἡρωδιανοῦ, διατεινόμεθα δ' ἔμως ὅτι ὡφείλεν ὁ Γόης νὰ μὴ μάχηται πρὸς ἑαυτὸν. Παρατηρητέον προσέτι ὅτι γράφει μὲν ἐν τῇ Μαρ. Δοξαπ. σελ. 103 «τὸ ὄμμα τὸ νοῆμόν σου ἐγνώρισε».

διδάσκει δ' ἐν τῇ Γραμματ. σελ. 70 (§ 254, γ', σημ. α') ὅτι «Τὰ οὐδέτερα τῶν εἰς -ήμων καὶ -αίμων εἶνε προπαροξύτονα, οἷον: ὁ καὶ ἡ αἰδήμων τὸ αἰδημον, ὁ καὶ ἡ εὐδαίμων τὸ εὐδαιμον, ὁ καὶ ἡ ἐλεήμων τὸ ἐλέημον».

Χοιροβοσκ. σελ. 437, 21 «Ἰστέον δὲ ὅτι πταίουσιν οἱ λέγοντες ᾧ παρτοκράτορ κατὰ τὴν κλητικὴν προπαροξυτόνως· δέον γὰρ ὁμοτόνως τῇ εὐθείᾳ λέγειν παροξυτόνως, οἷον ᾧ παρτοκράτορ· οὐ γὰρ ἐστὶ τοῦτο εἰς HP, ἵνα ἀναβιδάσῃ τὸν τόνον ἐν τῇ κλητικῇ καὶ προπαροξυνθῇ. Δεῖ γινώσκειν ὅτι αἱ εἰς OP περατούμεναι κλητικαὶ ἐν ταύτῃ τῇ συλλαβῇ φυλάττουσι τὸν τόνον, ἐν ἣ συλλαβῇ ἔχει αὐτὸν καὶ ἡ εὐθεῖα. Καὶ εἰ μὲν παραλήγονται φύσει μακρᾶ, προπερισπῶνται, οἷον ὁ Πολυμήστωρ ᾧ Πολυμήστορ, ὁ Ἀδμήτωρ ᾧ Ἀδμητορ¹, ὁ οἰκῆτωρ ᾧ οἰκῆτορ· εἰ δὲ μὴ παραλήγονται φύσει μακρᾶ, παροξύνονται, οἷον ὁ Νέστωρ ᾧ Νέστορ, ὁ Ἔκτωρ ᾧ Ἐκτορ. Οὕτως οὖν καὶ ὁ παρτοκράτωρ ᾧ παρτοκράτορ ὁμοτόνως τῇ εὐθείᾳ».

Τὴν κλητικὴν Πολυμήστορ μεταχειρίζεται ὁ Εὐριπίδης Ἐκάβ. 969. 974. 1117. Πρβ. καὶ Ἀρτήγορ (Ἰλ. Η, 357), Ἐλπῆγορ (Ὀδ. Α, 57), ἀλεξήτορ (Σοφοκλ. Οἰδ. Κ. 143), παμμήτορ (Αἰσχύλ. Προμ. 88), παιδολέτορ (Εὐριπ. Μηδ. 1393). Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ γρ. ἀλεξήτωρ, παμμήτωρ, παιδολέτωρ. Ὁ Ἑρμαννὸς ἔγραψε παρ' Αἰσχύλ. Ἰκέτ. 519 «γενοῦ πολυμνηστορ, ἐφάπτορ Ἰοῦς» ἀντὶ τοῦ πολυμνηστῶρ-ἐφάπτῶρ, ὁ δὲ Δινδόρφιος (στίχ. 535) «γενοῦ πολυμνηστορ ἐφάπτορ Ἰοῦς». Τὸ ἐν ἀποσπάσματι τοῦ Σοφοκλέους «Ἰνχε γεννᾶτορ» ὁ μὲν Μεινέκιος μετέβαλεν εἰς γᾶτορ, ὁ δὲ Νεύκιος (Mélanc. Gréco-Rom. Τόμ. Β', σελ. 330) εἰς πᾶτορ, τουτέστι δέσποτα. Τὸ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης Τόμ. Β', σελ. 726 Διδ. «σὺ μὲν, ἀλάστορ, ἐκ τοῦ παρόντος ἡμᾶς ζῆν ἀπολύεις» γράφεται παρ' Ὀριγένει Τόμ. Κ', σελ. 265 ἀλάστορ. Ἐν Φιλοσ. Ἀποσπ. Τόμ. Α', σελ. 170 Μουλλ. ἀναγινώσκεται «Ἦλιε παργενέτορ». Ἐν Ἀνθολ. Παλ. Ζ', 430, 9 ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κώδικι «ᾧ πρόπατερ Ζεῦ» ἐξέδωκεν

¹ Ὁ Δέντζιος Ἡρωδιαν. Τόμ. Α', σελ. 419 γράφει κωμητορ.

ὁ Μεινέκιος¹ ἃ πρόπατορ. Παρὰ Βρουγκίω φέρεται ὃ προπάτωρ.

Τῆς κλητικῆς τοῦ αὐτοκράτωρ καταλέγομεν τὰ ἐξῆς παραδείγματα. Πλούτ. Ἠθικ. σελ. 204, 11 Διδ.: ὃ μέγιστε αὐτοκράτωρ. Παραλλ. σελ. 566, 40 Διδ.: οὐδέν, ἔφη, δεινόν, αὐτοκράτωρ. Φιλόστρ. σελ. 264, 10 Διδ.: μέγιστε αὐτοκράτωρ. Ἀππιαν. σελ. 471, 37 Διδ.: ἐμαυτήν, ὃ αὐτοκράτωρ, μηνύω σοι κτέ. σελ. 472 τέλ.: ἀπιθι χαίρων, εἶπεν, αὐτοκράτωρ. Δί. Κάσσ. Τόμ. Γ', σελ. 371, 22 Δινδ.: χαῖρε, αὐτοκράτωρ. Τόμ. Δ', σελ. 66, 16: θάρσει, αὐτοκράτωρ (Πρβ. καὶ σελ. 118, 1 καὶ σελ. 355 τέλ.). Φίλων Τόμ. Γ', σελ. 130, 8: πᾶσιν ἀνθρώποις, αὐτοκράτωρ, ἐμπέφυκεν ἔρως μὲν τῆς πατρίδος, κτέ. (Πρβ. καὶ σελ. 132, 9. σελ. 137, 17. σελ. 138 τέλ. καὶ σελ. 139, 6). Θεμίστ. σελ. 40, γ'. σελ. 41, γ'. σελ. 44, δ': ὃ θειότατε αὐτοκράτωρ. σελ. 84, δ'. σελ. 183, δ': φιλανθρωπότατε αὐτοκράτωρ. σελ. 85, δ': ὃ φιλανθρωπότατε αὐτοκράτωρ. σελ. 90, α': ὃ θεοφιλέστατε αὐτοκράτωρ. σελ. 94, β': ὃ αὐτοκράτωρ ἐπιεικέστατε. σελ. 229, δ': ὃ θεοειδέστατε αὐτοκράτωρ (Ἀλλὰ σελ. 69, γ': ὃ θεοφιλέστατε αὐτοκράτωρ)². Ὁρειβάσ. Τόμ. Α', σελ. 1, 1: αὐτοκράτωρ Ἰουλιανέ. Ζωναρ. Ἐπιτ. Ἱστορ. Τόμ. Γ', σελ. 44, 18 Δινδ.: θάρσει, αὐτοκράτωρ. σελ. 118, 19: χαῖρε, κύριε αὐτοκράτωρ. Πρβ. καὶ Νικήτ. Εὐγεν. Ε', 108:

Ὁλύμπιε Ζεῦ, φησίν, αἰθεροκράτωρ.

Φίλος. Ἀποσπ. Τόμ. Α', σελ. 192 Μουλλ.:

ἀμφὶ σέ, παντόκρατορ βασιλεύτατε κτέ.

Ἰω. Δαμασκην. Καν. εἰς τὴν Κυρ. τοῦ Πάσχ. 108:

πάτερ παντοκράτορ καὶ λόγε καὶ πνεῦμα.

Ὁριγέν. Τόμ. ΙΕ', σελ. 271 «Θεὸ παντοκράτορ, τὴν μερίδα ἡμῶν μετὰ τῶν προφητῶν δός». Ἐν σελ. 273 μνημονεύομενον τὸ τοῦ Ἱερεμίου ΙΕ', 16 γράφεται «ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' ἐμέ, κύριε παντοκράτορ». Ἀλλ' ἐν τῇ Παλ. Διαθήκῃ Τόμ. Β', σελ. 485 Διδ. φέρεται «κύριε παντοκράτωρ».

¹ Delect. Poet. Anth. Gr. σελ. 162.

² Ὁ Κόδητος Μνημοσ. 1874, σελ. 1 μνημονεύων τὸ ἐν σελ. 44, δ' γράφει «ὃ θειότατε αὐτοκράτωρ».

Τοῦ αἰδήμων τὸ οὐδέτερον γράφεται αἰδῆμον ἐν ταῖς Ἐπι-
κτήτου Διατριβαῖς Α', κε', 4: τὸ αἰδῆμον σόν. Α', κή, 21: καὶ
μὴ διαφθείρηται τὸ αἰδῆμον. Β', α', 11: τὸ δ' εὐλαβὲς φύσει
καὶ αἰδῆμον. Β', ι', 22: οὐδὲν ἔχομεν αἰδῆμον φύσει; Δ', ε',
21: τούτου τὸ αἰδῆμον ἀπονενέκρωται. Δ', ιβ', 6: οὐκ ἐπὶ τὸ
αἰδῆμον¹. Πρβ. καὶ Κλίμ. Ἀλεξ. Παιδαγ. Γ', 33 (Τόμ. Α', σελ.
353, 5 Δινδ.) «τὸ αἰδῆμον ἐφύλαττον». Ὅμοιον τούτῳ εἶνε τὸ
παιγνημον. Εὐσέβ. Προπ. Εὐαγγ. Τόμ. Β', σελ. 266, 17 Δινδ.
«τὸ κομψὸν τούτο καὶ παιγνημον». Τὸ οὐδέτερον τοῦ νοῆμων
εὐρίσκεται νοῆμον γεγραμμένον ἐν βίῳ Αἰσώπου παρ' Ἐβερράδω
σελ. 230, 13 «ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοῆμον αὐτοῦ θαυμάσας».

§ 2.

Ἐντὶ τοῦ ἀνθοπωλῆς καὶ ἀρτοπωλῆς ὀφείλει νὰ λέγη-
ται προπαροξυτόνως ἀνθόπωλις καὶ ἀρτόπωλις. Οὐ μόνον
δ' ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀγελαίων ἀγνοεῖ τὸν ὀρθὸν τονισμόν
τῶν εἰς πωλις θηλυκῶν ὀνομάτων ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀγελάρχης
γράφων ἐν μὲν τῇ Εἰκασίᾳ σελ. 68 «μὲ πόδα ἢ ἀνθο-
πωλις ἐλαφρὸν κτέ.», ἐν δὲ τῇ γραμματικῇ σελ. 174
(§ 498) «ὁ μυροπόλης ἢ μυροπωλις». Ἡρωδιαν. Σχολ.
Ἰλιάδ. I, 571 «Ἡεροφοῖτις: Τὰ εἰς ΙΣ παρώνυμα θηλυκά,
παρακείμενα τοῖς εἰς ΗΣ ἀρσενικοῖς βαρυτόνοις, προπερισπᾶ-
ται, εἰ φύσει μακρᾶ παραλήγοιτο: πρωθηβίς, πολιῆτις,
ἀλειῖτις, πλανῆτις, πρεσβῦτις· οὕτως δὲ καὶ Ἡεροφοῖ-
τις². Ὅσα δὲ παρὰ τὸ πωλεῖν ἔστιν, ἀνεπι-
βασε τὸν τόνον· ἀρτόπωλις, ἀλφιτόπωλις· ἀλλ'
οὖν καὶ ὅσα παρὰ τὸ κοῖτος· παράκοιτις, ἄκοιτις. Τὸ
μέντοι δολόμητις οὐκ ἔστι θηλυκὸν ἀλλὰ καὶ ἀρσενικόν,
καὶ ἴσως τὸ μῆτις ἔγκειται, ὡς τὸ πολύμητις, δολό-

¹ Ἴδε καὶ Schweighaeuser Ἐπικτ. Τόμ. Β', σελ. 70.

² Πρβ. καὶ Ἰλ. I, 87.